
Od: Bogdan Stępień

email: bogdan[at]iar.pl

Do: Minister Edukacji Narodowej

Pani Anna ZALEWSKA

Ministerstwo Edukacji Narodowej

al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

Sygn. BS.57.2018

Dnia 29 listopada 2018 r.

TEMAT: Petycja do MEN w sprawie projektu rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2019

Szanowna Pani Minister,

W ubiegłym roku, po konsultacjach i opiniowaniu projektu rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018, w algorytmie podziału subwencji oświatowej uwzględniono - za propozycją Związku Powiatów Polskich, po raz pierwszy w historii, subwencionowanie nauczania indywidualnego (bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego), poprzez wprowadzenie dla niego wagi $P32=1$. Z pisma Ministerstwa Finansów - o sygn. BMI1.0124.1008.2018, wynika, że rozpoczęcie subwencionowania tego zadania odbyło się bez stosownego wzrostu subwencji oświatowej w ustawie budżetowej na rok 2018.

W uzasadnieniu do wyżej wymienionego projektu na rok 2018 czytamy, że standard finansowy A szacunkowo wyniesie 5436 zł. Ostatecznie jednak okazało się, że spadł on do wartości 5409,1141 zł, czyli spadł o prawie 27 zł (0,5%). Spadek ten został spowodowany między innymi rozpoczęciem subwencionowania nauczania indywidualnego (bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego). Inaczej mówiąc, subwencionowanie tego nauczania indywidualnego odbyło się kosztem ograniczenia subwencionowania pozostałych zadań oświatowych. Procentowo najwięcej na tym straciły samorządy wojewódzkie, a następnie powiaty ziemskie, a najwięcej na tym średnio zyskały miasta grodzkie w zadaniu gminy.

Nauczanie indywidualne (bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego) istnieje od szeregu lat. Ta ścieżka edukacyjna jest wyjątkowo kosztowna dla samorządów i nie tylko, i powinna być od dawna uwzględniona przy ustalaniu subwencji oświatowej w ustawie budżetowej wraz ze stosowną wagą w algorytmie podziału tej subwencji.

Czy waga $P32 = 1$ na nauczanie indywidualne (bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego) na rok 2018, zaproponowana (przez MEN?) i ostatecznie zatwierdzona, oraz powtórzona w projekcie podziału subwencji oświatowej na rok 2019, jako $P35 = 1$, ma właściwą wartość? Czy odzwierciedla ona właściwie koszty tych zadań?

Można wykazać, że jest ona mocno zaniżona, że jej wartość powinna być zbliżona do 6 (ze wskazaniem na powyżej 6) a to oznacza, że przy jej ustalaniu na rok 2018 i 2019, Ministerstwo nie przeprowadziło koniecznej analizy prowadzącej do określenia jej właściwej wartości.

To, że samorządy zmuszane są do finansowania zadań oświatowych mocno nieoszacowanych w subwencji oświatowej (w tym w ustawie budżetowej), to wiadoma sprawa, jednak przez to, że są to duże podmioty, to jakoś tam muszą sobie z tym radzić – i jakoś sobie z tym radzą, bo nie mają wyjścia.

Problem jest jednak znacznie szerszy. Dla przykładu, jeżeli szkoła niesamorządowa (szczególnie mała) ma pecha i trafi się jej uczeń (nie daj Boże dwóch), który wymaga nauczania indywidualnego (bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego), to ze względu na fakt, że waga na to nauczanie indywidualne jest bardzo mocno niedoszacowana oraz w związku z wyjatkowo złą ustawą o finansowaniu zadań oświatowych, szkoła taka może przez to „zbankrutować”. Czy Ministerstwo zdaje sobie z tego sprawę? Czy Ministerstwo zdaje sobie z tego sprawę, że zaniżenie wagi na nauczanie indywidualne (bez orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego), może być przedmiotem procesu (skutecznego?) w Trybunale Konstytucyjnym?

W związku z powyższym i w ramach opiniowania/konsultowania projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2019, apeluję do Pani o:

1. Urealnienie wagi **P35** - na nauczanie indywidualne na rok 2019, poprzez jej zwiększenie, z wartości 1 (słownie jeden) do wartości 6 (słownie sześć).
2. Zwrócenie się do Ministra Finansów o zwiększenie subwencji oświatowej w ustawie budżetowej na rok 2019, o kwotę około 375 mln zł – tak wynika ze wstępnych szacunków związanych ze wzrostem wagi **P35** z 1 do 6, plus około 72 mln zł z tytułu zaniżenia subwencji oświatowej na rok 2018 związanej z wprowadzeniem wagi **P32=1**, co łącznie daje kwotę 447 mln zł.

Oprócz powyższego, apeluję do Pani również o refleksję i ustosunkowanie się do poniższego:

- a) Jak to jest możliwe, aby Gmina Hanna, jako organ prowadzący, nie zatrudniająca ani jednego nauczyciela na podstawie ustawy - Karta Nauczyciela i nie prowadząca żadnej szkoły, miała wyższy wskaźnik korygujący **Di**, od niektórych samorządów tego samego typu, które jako organ prowadzący, zatrudniają takich nauczycieli i prowadzą szkoły? Czy Ministerstwo zdaje sobie z tego sprawę, że to może być przedmiotem procesu (skutecznego?) w Trybunale Konstytucyjnym?
- b) Jak to jest możliwe, aby Gmina *****, jako organ prowadzący szkołę, miała zatrudnionych nauczycieli na podstawie ustawy - Karta Nauczyciela uwzględnianych we wskaźniku Di, ale jednocześnie nie miała żadnego ucznia w tej szkole? Dlaczego jedni tak mogą robić a inni nie?
- c) Czy Ministerstwo zdaje sobie z tego sprawę, że poprzez analogię, obecna definicja pojęcia **Li**, przypomina takie oto zdanie: „w przypadku gdy dwa minus dwa jest równe zero przyjmuje się $2-2 = 1$ ” lub etc?

Oświadczenie: wyrażam zgodę na upublicznienie mojego imienia, nazwiska oraz „stanowiska”.

Z poważaniem,

/-/

s-m Bogdan Stępień

Niezależny referent ds. MEN

Do wiadomości: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów